

SOS TENIBLE

Entre el
Servei Públic
i tu

Aquesta guia t'ajudarà a revisar els teus hàbits, conductes i consums, i et donarà a conèixer les mesures existents que pots posar en pràctica per adquirir un comportament més cívic i sostenible en relació amb els serveis públics ambientals del teu municipi. No oblidis que aquests serveis tenen com a funció principal facilitar una gestió més sostenible del municipi, per la qual cosa que tenir una actitud de responsabilitat envers aquests serveis, és tenir cura i respectar l'entorn on vivim, i això inclou la comunitat veïnal. I és que com a municipi, com a comunitat, com a ciutadà, tenim aquesta obligació. Volem un entorn net, cuidat i amb els recursos suficients per poder viure-hi amb la millor qualitat de vida.

Així que, **DESPERTA!** Ser ciutadà d'aquí, també és ser ciutadà d'aquest món que tant hem de salvar i protegir.

La guia està dividida per serveis i temàtiques que des de l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal de l'Alt Empordà gestionem i cadascun d'ells està vinculat a un o alguns objectius de desenvolupament sostenible, d'ara endavant ODS. Aquest són els objectius que marcaran l'acció global per assolir el desenvolupament mundial sostenible d'ara al 2030.

PREVENCIÓ DE RESIDUS

Les formes de consum de la societat van canviant per influència del model econòmic que regeix en cada moment. L'actual, basat en el consum massiu de productes i serveis, es caracteritza per una important despesa energètica i una elevada generació de residus. Esdevenint, ambdós, els principals problemes ambientals actuals.

El tractament de residus té un enorme impacte en el medi ambient i la seva gestió suposa elevats costos econòmics i ambientals, en forma de consum energètic, de contaminació de sòls, emissions de CO₂, etc.

El 2020 a Catalunya es van produir gairebé 4 milions de tones de residus, que representa una mitjana de 1,4 kg de residus per persona i dia, que a l'any fan un total de 488,02 kg/hab/any. A la nostra comarca, cada alt-empordanès genera 2,23 kg de residus per persona i dia, amb un total de 814,45 kg/hab/any. Es fa necessari reduir la quantitat de residus que produïm i educar per la prevenció de residus. Cal apostar definitivament per un consum més responsable i sostenible, que generi menys residus, mitjançant un canvi d'hàbits de la societat en l'àmbit de la compra i ús dels productes.

Cal tenir present, però, que els residus urbans són només una part dels residus que es generen amb l'ús o consum dels recursos. De fet, se'n generen en totes les fases de la vida útil d'un producte: extracció, processat, transformació, fabricació, etc. El concepte de «motxilla ecològica» indica la quantitat de material que s'utilitza durant tot el cicle de vida dels productes. Així, per exemple, un raspall de dents té una motxilla ecològica d' 1,5 kg. És a dir, els moviments de materials necessaris per a la seva fabricació oscil·len al voltant del quilo i mig. Altres casos: un telèfon mòbil 75 kg i un ordinador personal 1.500 kg.

D'altra banda, al problema de la quantitat dels residus, s'hi ha d'afegir, també, la toxicitat i perillositat d'alguns d'ells per la salut humana i el medi ambient.

QUÈ FA EL SERVEI PÚBLIC?

El model econòmic actual és un model lineal basat en extreure, fabricar, usar i llençar. Aquest model ja no és viable i està associat a forts impactes ambientals negatius. És necessari un canvi i passar a una **economia circular** capaç de generar valor als residus com a recursos o material i d'aquesta manera minimitzar la dependència dels recursos naturals, evitar la generació de residus i en conseqüència, generant beneficis ambientals, energètics i econòmics. Aquesta economia circular **té per objectiu allargar la vida dels productes, els materials i els recursos** (aigua, energia, etc.) perquè es mantinguin el màxim de temps possible en circulació i així reduir al màxim els residus generats. I és que en

els darrers anys els residus municipals no han parat de créixer, per aquest motiu les normatives han situat **la prevenció de residus** com la primera prioritat de la gestió dels residus i com a via d'actuació principal per avançar cap al residu zero.

La Directiva europea 2008/98/CE, transposada a les normatives espanyola i catalana, estableix una jerarquia en la gestió dels residus segons l'impacte que tenen en el medi, i la prevenció esdevé l'objectiu prioritari, per damunt de la reutilització i el reciclatge, mentre que la darrera alternativa que es contempla és l'eliminació.

Prevenció

Preparació per a la reutilització

Reciclatge i valorització material

Altres tipus de valorització

Eliminació

Es considera prevenció de residus tota aquella acció que tingui per objectiu evitar la generació quantitativa de residus o bé disminuir-ne la perillositat pel medi ambient. I es dona tant en la **reducció en origen** (minimització en les fases de disseny, producció, distribució o consum) com en la **reutilització dels productes** o les deixalles (tornar a usar un producte, ja sigui per a la mateixa funció inicial o una altra alternativa).

La prevenció de la producció de residus requereix un canvi tan important que requereix la implicació màxima de tots els actors afectats i governs, empreses, comerços, associacions, administracions, etc. Per aconseguir-ho és necessari planificar i aplicar a mitjà i llarg termini una estratègia que permeti reduir els residus generats.

L'administració municipal ha d'actuar com a facilitadora, tot promocionant accions concertades entre els diferents agents. Per assolir-ho, entre altres mesures, es preveu l'**elaboració de plans locals de prevenció de residus municipals**, on s'han d'incloure objectius de prevenció de residus.

L'any 2005, l'Àrea de medi ambient del Consell Comarcal de l'Alt Empordà va començar a treballar amb actuacions de prevenció a la comarca i l'any 2010 va aprovar el primer Pla comarcal de Prevenció. El 2019, amb l'objectiu d'actualitzar i donar peu a noves campanyes per al foment de la prevenció de residus, es va elaborar el nou **Pla Comarcal de Prevenció de Residus Municipals** (2020-2025), el qual es troba en fase d'execució.

Podeu consultar-lo a:

Amb el Pla de Prevenció de Residus es disposa d'una eina de treball que recull un total de 34 actuacions encaminades a la prevenció de residus municipals, el foment de la participació activa i el compromís dels diferents agents socials i econòmics.

QUÈ POTS FER TU?

El millor residu és aquell que no es genera. Partint d'aquesta premissa, cal incorporar en els hàbits quotidians accions i bones pràctiques favorables al consum responsable i immaterial.

Ser més crític a l'hora de seleccionar els productes que comprem, i a on i a qui els comprem.

Restaurem i reparem els mobles.

Compra de proximitat.

Evitem l'ús d'aerosols a pressió (esprais).

Compra a granel.

La neteja, fem-la amb productes més naturals i ecològics (vinagre, bicarbonat sòdic, llimona).

Elimina els plàstics d'un sol ús (bosses de plàstic, globus, palletes, plats i tassons de plàstic...).

Fer servir piles recarregables o bateries en comptes de piles d'un sol ús.

Els productes i els envasos, millor reutilitzables o reciclables.

Fer conserves.

Anar a comprar amb carretó, cistell o cabàs, bossa de roba, capses de cartó, etc.

Ús de paper reciclat i ús adequat (reutilitza, imprimeix per les dues cares, etc.).

Utilitzar tovallons i mocadors de roba.

Calculem el nombre de còpies necessàries.

Rebutjar vaixelles, coberts, gots, d'un sol ús. En cas que no es puguin, escollir les compostables.

Utilitzem el format electrònic com a alternativa a l'ús de paper.

En begudes i conserves escollim sempre que puguem els envasos de vidre i, en segon lloc, els de paper i cartó.

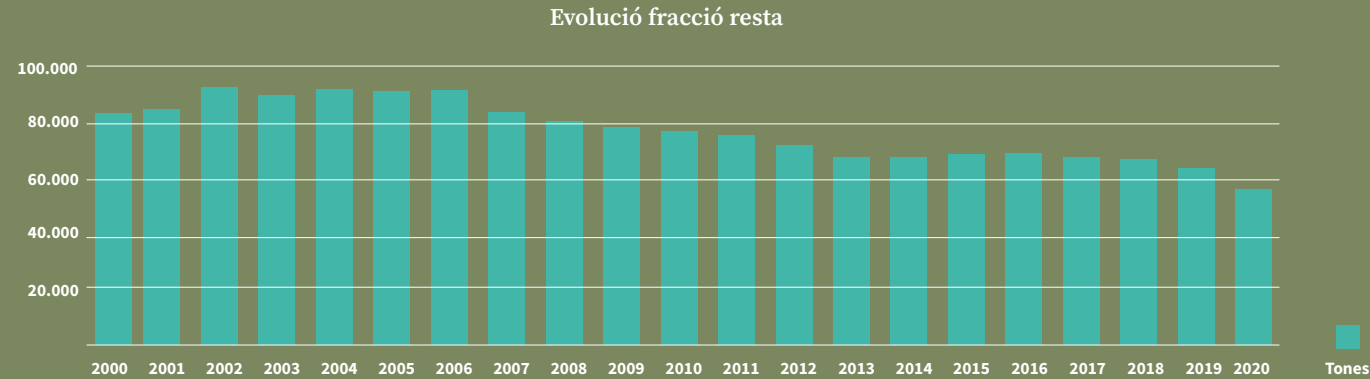
Diguem no a la publicitat a les bústies.

GESTIÓ DE RESIDUS

Els residus no sols esdevenen un problema mediambiental que contribueixen al canvi climàtic, entre d’altres, afectant directament a molts ecosistemes i espècies, sinó que alhora són una pèrdua econòmica. Pel que la seva gestió esdevé un aspecte fonamental en el camí cap a la sostenibilitat.

Actualment, es generen 4,04 milions de tones de residus municipals cada any a Catalunya, dels quals un 44,8% es recullen de forma selectiva. El que significa que més de la meitat (55,2%) van directe a abocador o incineradora amb els consegüents problemes ambientals que aquest fet comporta (contaminació atmosfèrica, contaminació del sòl, d’aigües subterrànies, etc.) i la pèrdua de recursos que podrien haver-se recirculat en l’economia. Tot plegat sense tenir en compte l’elevat nombre d’abocaments incontrolats existents.

En el cas de l’Alt Empordà les xifres són bastant similars: la recollida selectiva és del 45,91% i el 54,09% acaba en l’abocador. En els darrers 20 anys, el canvi d’un model de gestió lineal (extreure, produir, consumir i tirar) al model del reciclatge (extreure, produir, consumir, reciclar i tirar), ha permès reduir la quantitat de residus que s’han enviat a l’abocador. Aquest lleuger descens no és suficient per reduir els impactes ambientals que aquests generen, donada la seva elevada generació i l’elevat marge de millora en la seva separació.

Cada ciutadà genera 368 kg/any de residus no recollits selectivament. Cal, doncs, substituir el model del reciclatge per un de circular que permeti reduir, redissenyar, reutilitzar, renovar, reparar, etc. fins a aconseguir el residu zero. Però la gran quantitat de residus i de tipologies tan diverses que generem, complica

les vies de gestió i tractament. A banda, dels costos elevats que suposa. La creació d’infraestructures per la recollida, separació i reciclatge és cara, així i tot, un cop posada en marxa, el reciclatge genera ingressos i crea llocs de treball.

QUÈ FA EL SERVEI PÚBLIC?

Els canvis en la gestió dels residus està estretament lligat a la normativa de la UE en matèria de residus. La Directiva marc defineix una jerarquia de gestió que comença per la prevenció, seguida de la preparació per la reutilització, el reciclatge, la recuperació i per últim, l’eliminació. L’objectiu de la directiva és **evitar, al màxim possible, la generació de residus**, en utilitzar-los com a recurs i en reduir al mínim la quantitat de residus destinats a abocador.

D’altra banda, cal tenir present que el reciclatge, com a darrera opció abans de l’abocament, evita l’ús de noves matèries primeres i contribueix a reduir l’impacte ambiental.

Els **objectius europeus** específics de reciclatge dels residus municipals són:

A més, només un màxim del 10% (en pes) de residus municipals el 2035 pot tenir com a destí els abocadors.

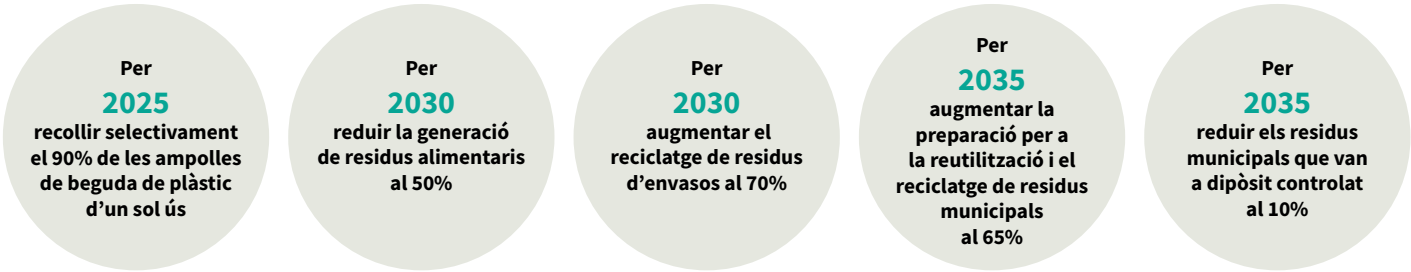
La normativa també obliga, abans del 2024 a la recollida selectiva dels bioresidus i dels residus perillosos i tèxtils.

L’estratègia catalana, emmarcada en els objectius del Paquet d’Economia Circular Europeu i les directives que se’n deriven, en especial, la DIRECTIVA (UE) 2018/851 sobre residus, fomenta la prevenció, la millora de la recollida selectiva i el reciclatge, així com el desenvolupament d’una economia baixa en carboni i eficient en l’ús dels recursos.

I s’ha marcat els següents objectius:

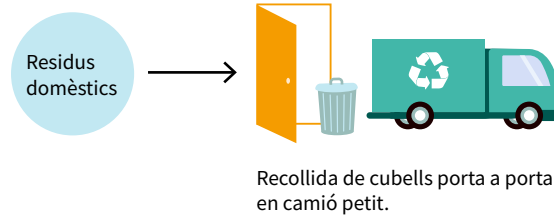

Per complir amb tots els propòsits esmentats i millorar la recollida selectiva, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà disposa del **Pla estratègic de recollida de residus de l'Alt Empordà** (2020-2025) el qual defineix els nous models de recollida a implantar als diferents municipis de la comarca per facilitar i permetre augmentar els valors i la qualitat de la separació.

Així com la construcció de la nova deixalleria comarcal, en el recinte del CTR, i l'ampliació de la xarxa de minideixalleries per tal de facilitar la recollida selectiva de residus no inclosos en les fraccions de la recollida viària.

Models de recollida recollits en el Pla:

Model de recollida PORTA A PORTA

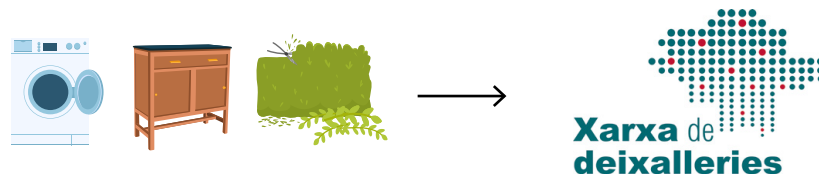
Model de recollida MIXT PORTA A PORTA I CONTENIDORS

Model de recollida CONTENIDORS D'OBERTURA AMB TARGETA

Voluminosos, poda i residus especials (aparells elèctrics o electrònics, bombetes, tòners, aerosols, etc.) cal portar
A LA DEIXALLERIA

QUÈ POTS FER TU?

Malgrat que és preferible prevenir i reutilitzar els residus més que no pas reciclar-los, és important que mirem de fer una bona recollida selectiva per tal que puguin entrar de nou en el cicle productiu en forma de recurs o primera matèria. Posa cada cosa al seu lloc:

Els envasos lleugers identificats amb el punt verd (bàsicament de plàstic, alumini, porexpan, metàl·lics, fusta, etc.) tira'ls al contenidor groc.

En el gris llença només allò que no pugui estar ubicat en cap de les opcions anteriors.

Els envasos de vidre dins del contenidor verd.

Espirals, clips, grapes i similars dificulten el procés de reciclatge i poden reduir la qualitat del paper reciclat resultant, per tant, s'han de treure abans.

La roba i calçat al contenidor específic per aquests residus.

Els talls dels pots de vidre separa'ls, van al contenidor groc.

L'oli de cuina buida'l als contenidors o bidons específics o porta'ls a la deixalleria.

Compactar els envasos de paper abans de llençar-los perquè ocupin tan poc espai com sigui possible.

Els medicaments no acabats o caducats porta'ls a un punt SIGRE, que trobars en farmàcies.

Els envasos de paper i cartó van al contenidor blau.

Per altres residus (especials, mobles, restes de poda, runa, electrodomèstics, aparells elèctrics, etc.) utilitza la xarxa de deixalleries.

La matèria orgànica al contenidor marró o fes compostatge.

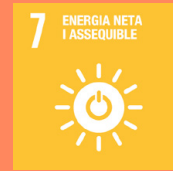
I adopta hàbits sostenibles:

REDUEIX els teus residus. Evita la generació de residus. Recorda: El millor residu és el que no es genera.

REUTILITZA els productes: el que tu ja no fas servir segurament algú altre ho necessiti.

RECICLA: si no queda cap altra opció, diposita el teu residu al contenidor adequat, d'aquesta manera es podran aprofitar els materials per crear nous productes.

GESTIÓ ENERGÈTICA

La crema de combustibles fòssils per a usos energètics i pel transport suposen el 79% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a la Unió Europea. Aquestes emissions són les responsables que la Terra retengui més calor de l'habitual dins la seva atmosfera, fent augmentar així la seva temperatura mitjana i donant lloc al fenomen de l'escalfament global i el canvi climàtic.

Una de les zones de la Terra **més vulnerable** al canvi climàtic és la **zona mediterrània**, on es preveu un augment de la temperatura mitjana superior al valor mitjà projectat per al conjunt del planeta, així com una disminució de la precipitació. Concretament, s'espera un empitjorament de les condicions ambientals: temperatures més altes, un augment tant dels episodis de precipitacions intenses com de les sequeres i una reducció del 20-40% en la disponibilitat dels recursos hídrics.

Cal un **canvi radical del model energètic** per combatre l'escalfament global. Més del 90% del nostre sistema energètic

depèn de cremar combustibles fòssils. D'altra banda, cal tenir en compte que l'increment de la demanda i consum d'energia i les dificultats que existeixen per satisfer aquesta demanda amb les fonts disponible, estan configurant un escenari de crisi energètica global. Tot plegat, sumat a la insuficiència de recursos propis de combustibles fòssils en el nostre territori, provoca que la situació actual sigui d'una gran dependència energètica de territoris veïns i d'una gran vulnerabilitat del sistema energètic actual. La transició energètica és el repte que ha de permetre abandonar els fòssils i funcionar amb energies renovables, a banda de reduir el consum i augmentar l'eficiència energètica.

L'energia la utilitzem per cobrir tres usos bàsics

Usos tèrmics

Usos elèctrics

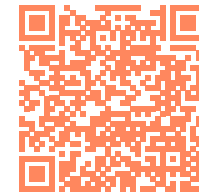

Mobilitat

QUÈ FA EL SERVEI PÚBLIC?

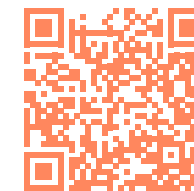
El 2008 la Unió Europea va posar en marxa el «**Pacte d'alcaldes per l'energia sostenible local**», una iniciativa que implicava als ens locals en la lluita contra el canvi climàtic, assumint uns compromisos per assolir els objectius comunitaris de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (un 20% de les emissions respecte de l'any 2005, pel 2020), mitjançant actuacions d'eficiència energètica i estalvi energètic, relacionades amb les fonts d'energia renovables. Aquestes accions es troben definides en els Plans d'Acció Local per l'Energia Sostenible (PAES).

Consulta el del teu municipi aquí:

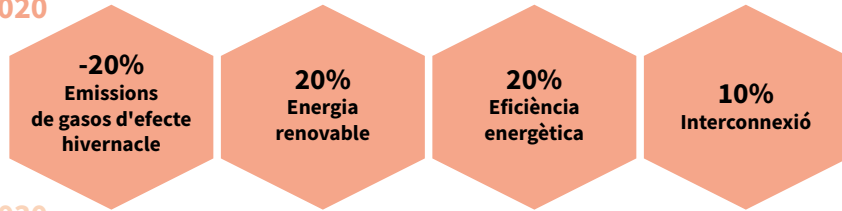

El 2014, amb evidències de la realitat del canvi climàtic, la UE va llançar una nova iniciativa per a l'adaptació dels territoris enfront del canvi climàtic. «Alcaldes per l'adaptació». En aquest cas l'objectiu era prendre mesures per a l'adaptació, amb la finalitat d'avançar cap a la resiliència dels territoris. El Consell Comarcal de l'Alt Empordà va adherir-s'hi i redactar el Pla d'Adaptació al canvi climàtic de la comarca.

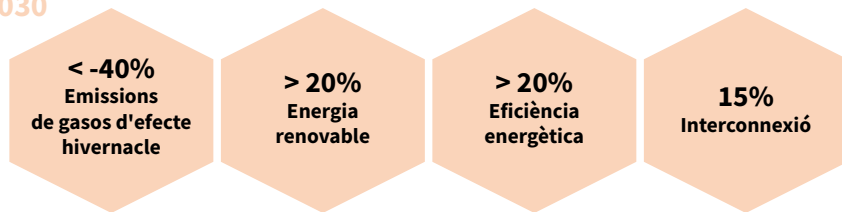
Consulta'l a:

2020

2030

El 2015 la UE fa un pas endavant i uneix ambdues iniciatives i aprova el «Pacte d'alcaldis pel clima i l'energia» amb nous objectius i compromisos:

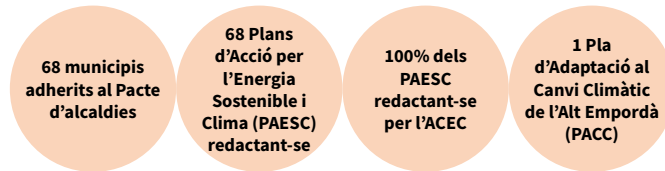
- **reducció de les emissions de GEH més enllà del 55% pel 2030.**
- **avançar cap a la resiliència dels pobles i ciutats obligant a prendre mesures d'adaptació als impactes previstos pel canvi climàtic.**
- **preveure un subministrament energètic segur, disponible, equitatiu i sostenible.**

Totes aquestes iniciatives, a l'Alt Empordà, s'han vehiculat a través de l'Agència Comarcal de l'Energia i Clima de l'Alt Empordà (ACEC).

Un organisme d'abast comarcal que forma part de l'Àrea de Medi Ambient del CCAE i que té com a principals objectius:

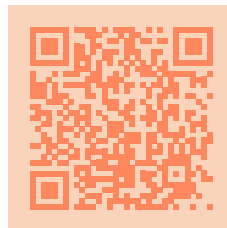
- **Esdevenir una entitat de referència a la comarca en l'àmbit energètic.**
- **Planificar i coordinar accions relacionades amb la gestió energètica que s'impulsin a la comarca.**
- **Promoure i desenvolupar projectes d'eficiència energètica, estalvi energètic i d'energies renovables en el sector públic.**
- **Reduir la despesa energètica dels equipaments i instal·lacions municipals de la comarca tot gestionant de manera eficient les instal·lacions municipals.**
- **Promoure accions de sensibilització per a fomentar l'ús racional de l'energia a la ciutadania.**

Alt Empordà

Actualment, el Consell comarcal treballa amb la planificació de la transició energètica a l'Alt Empordà, amb la definició de les línies estratègiques i accions a realitzar per transformar el model energètic comarcal actual en un model basat al cent per cent en energies renovables en un horitzó a llarg termini, assolint una economia no dependent dels combustibles fòssils a horitzó 2050.

Per a més informació:

QUÈ POTS FER TU?

Quedi clar que el repte és essencialment polític (regulació legal) i sociocultural. Però com a corresponsables en aquest procés tenim, alhora, l'oportunitat d'esdevenir una part clau de la solució fent un ús correcte de l'energia. I és que l'única energia que no contamina és la que no s'utilitza.

No deixis televisors, equips de so i altres aparells en la posició en espera/stand by, continuen gastant.

Aprofita la llum natural del sol sempre que puguis.

Fes servir regletes amb interruptor i així estalviar els consums fantasma.

Utilitza bombetes tipus led.

Renta la roba amb aigua freda sempre que sigui possible. El 80% del consum de la rentadora es gasta per escalfar l'aigua.

No tapis els radiadors amb mobles, així aprofitaràs la calor al màxim.

No obris el forn innecessàriament i cuina amb les olles tapades.

Ajusta el termòstat a la temperatura de confort: 26° a l'estiu i 21° a l'hivern. Cada grau de més suposa un consum extra del 7%.

Optimitza la temperatura del frigorífic: nevera entre 3 i 5° i congelador -18°. I obre la porta el mínim possible.

Adquireix electrodomèstics més eficients energèticament (classe A).

Participa en projectes individuals o col·lectius d'energies renovables

Apaga els llums i els equips electrònics que no facis servir

Si tens cuina elèctrica, apaga la placa o el forn abans d'acabar la cocció, ja que mantenen l'escalfor.

Evita l'ús de l'aire condicionat. Pots mantenir la casa fresca amb un bon aïllament, climatitzadors evaporatius i ventiladors de sostre.

MOBILITAT SOSTENIBLE

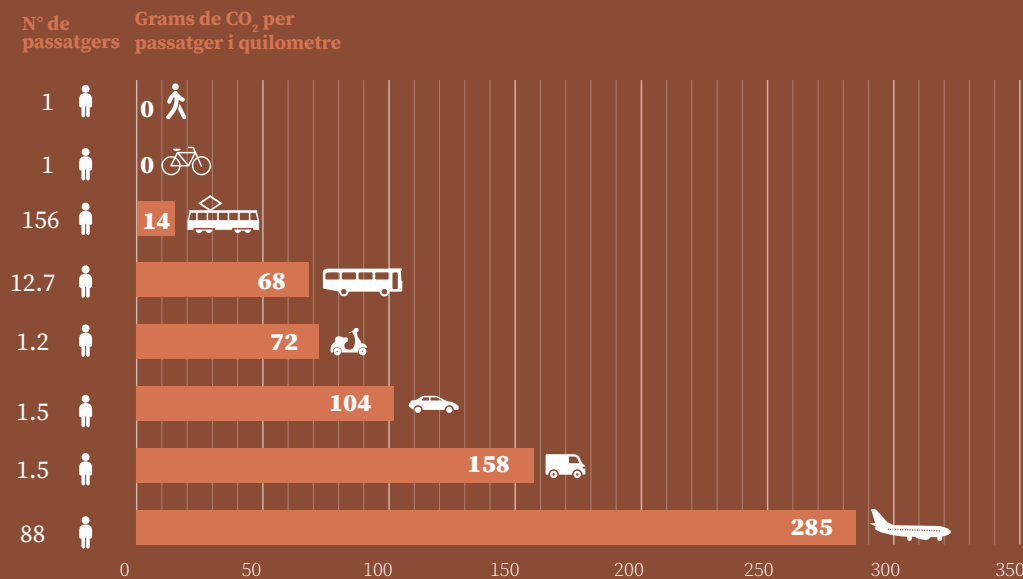

La contaminació atmosfèrica no sols és la responsable del canvi en el clima del planeta sinó que afecta, també, de manera directa a la salut humana.

Un dels factors principals de la contaminació atmosfèrica són les emissions de gasos contaminants que es produeixen amb la crema dels combustibles fòssils en l'àmbit de la indústria però sobretot en el transport de mercaderies i persones. Tothom té dret a desplaçar-se lliurement per realitzar les activitats quotidianes o de lleure, ara bé, aquest dret individual s'ha d'exercir de manera responsable i considerant els impactes que

cada mode de transport té sobre el benestar de les persones, la qualitat de l'entorn urbà i el medi ambient.

Actualment, el sector industrial i el transport són els responsables de més de la meitat de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH), amb un 30% cadascun d'ells, a Catalunya. A l'Alt Empordà s'estima que el transport contribueix en un 54% en l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

D'altra banda, s'estima que el transport contribueix en un 80% a la contaminació acústica de les ciutats. Un 74% de la població de l'estat està exposada a sorolls procedents del transport superior al llindar de confort (65 dBA de dia i 55 JBA de nit) amb els problemes de salut que això comporta.

QUÈ FA EL SERVEI PÚBLIC?

Des de l'àmbit autonòmic fins al municipal són múltiples les iniciatives i accions que es duen a terme per promoure, fomentar i incentivar la mobilitat sostenible.

Una de les darreres, en l'àmbit autonòmic, ha estat la **implantació d'un nou tribut** (impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles d'atracció mecànica). Un impost verd alineat amb la fiscalitat ambiental que es promou des d'Europa, amb una voluntat d'incentivar la reducció d'emissions de CO₂ dels vehicles, que tenen un impacte directe en l'efecte hivernacle i l'escalfament global, i alhora, sobre la salut de la ciutadania.

Des de l'Agència comarcal d'energia i clima (ACEC) de l'Alt Empordà es treballa per sensibilitzar els ens locals en la necessitat d'un canvi de mobilitat més sostenible i respectuosa amb el territori. Ha dut i dur a terme accions com: donar suport a l'adhesió a la **Setmana de la Mobilitat Sostenibles i Segura**, facilitant recursos, elaborant una guia pràctica d'implantació i demostració del funcionament de punts de recàrrega per vehicles elèctrics, etc.

Per saber-ne més:

Repensar els nostres hàbits de mobilitat, canviant la nostra manera de desplaçar-nos, i avaluar els efectes positius dels canvis que hi podem introduir és la clau per avançar cap a un model col·lectiu de mobilitat més sostenible. Un model més eficient, segur, equitatiu, competitiu, tranquil i saludable, ja que podem augmentar els nostres nivells d'activitat física, contribuir a millorar la qualitat de l'aire que respirem a les ciutats i ajudar a prevenir els accidents de trànsit, entre d'altres.

Avantatges de la mobilitat sostenible

Mobilitat més accessible

Perquè garanteix el dret de totes les persones a desplaçar-se de manera segura per l'espai públic i a accedir sense entrebancs als modes de transport públic col·lectiu, siguin quines siguin les seves característiques físiques.

Mobilitat més segura

Perquè protegeix els sistemes de desplaçament més febles a la via pública- anar a peu i en bicicleta- i també perquè, en reduir-se el nombre de vehicles privats que circulen a la seva velocitat, disminueix el risc d'accident de trànsit.

Mobilitat més eficientment

Perquè fomenta un millor aprofitament de l'energia. Un mode de transport guanya en eficiència a mesura que el consum energètic per persona es redueix.

Mobilitat més saludable

Perquè té en compte, d'una banda, els efectes de la contaminació i del soroll sobre la salut de les persones, i, de l'altra, els impactes sobre el clima de les emissions amb efecte d'hivernacle.

Mobilitat més equitativa

Perquè, d'una banda, garanteix l'accés universal de totes les persones als modes de transport sostenibles (transport públic col·lectiu, a peu o bicicleta) i, d'una altra, actua per reduir el risc d'exclusió laboral per la falta de vehicle de motor privat o de permís de conduir.

Mobilitat amb menys residus

Perquè fomenta la recuperació dels vehicles de motor que han finalitzat el seu cicle de vida i la reutilització i el reciclatge de les seves peces i fluids.

Mobilitat menys extensiva

Perquè dona suport a un model urbanístic basat en el model de ciutat compacta i mixta, que s'estén sobre el territori de manera ordenada i amb límits ambientals ben definits.

Mobilitat més participativa

Perquè convida tots els agents socials i econòmics relacionats amb la mobilitat i l'accessibilitat universal de les persones a implicar-se en la cerca d'un model més equitatiu, saludable, eficient i segur.

QUÈ POTS FER TU?

Els canvis comencen per un mateix! Què pots fer tu? Iniciatives per reduir les emissions contaminants a l'atmosfera en l'àmbit dels transports.

Sempre que puguis desplaçar a peu, en bicicleta o en transport públic.

Evita desplaçaments innecessaris en transport privat.

Planifica els desplaçaments i fes més d'una gestió en cada un d'ells.

Quan et desplacis en cotxe comparteix el vehicle, intenta que vagi el més ple possible, s'aprofiten més els recursos i es redueix l'espai urbà vital ocupat per vehicles.

Utilitza el transport públic o col·lectiu sempre que puguis.

Utilitza combustibles més nets.

Fes un bon manteniment dels vehicles.

Utilitza els aparcaments a les entrades dels municipis.

Realitza una conducció eficient:

► Canvia de marxa per circular a menys de 2500 rpm (gasolina) i 2000 rpm (gasoil), pot estalviar un 15 % de combustible, i per tant d'emissions.

► Comprovar pressió dels pneumàtics. Unes rodes inflades un 10% menys del necessari creen més resistència al desplaçament i consumeixen un 1% més de combustible.

► Redueix la velocitat. Desplaçar-se a 130 km/h requereix un 25 % més de combustible que anar a 110km/h. Anar a 110 km/h consumeix un 15 % més de fuel que anar a 80 km / h.

► Redueix l'ús de l'aire condicionat (requereix un 20-25% de combustible).

► Treure baques i suports per bicicletes quan no es fan servir, redueix la resistència al vent del vehicle i fan que requereixi menys combustible per a moure's.

Amb el vehicle aturat, apaga el motor.

Consumeix productes locals i de temporada, disminuiràs el consum energètic que genera el transport de mercaderies.

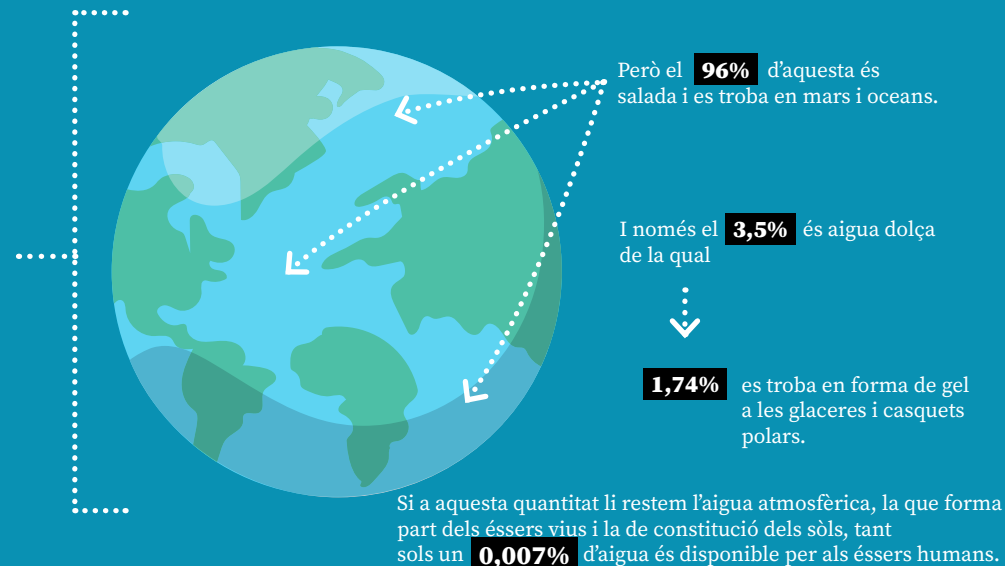
Volar menys. Els viatges en avió són l'activitat més emissora de CO₂ que puguem realitzar.

AIGUA NETA I SANEJAMENT

L'aigua és un element essencial per la vida, un element vital per a la supervivència i el desenvolupament dels éssers humans i per a la conservació dels hàbitats i la qualitat del medi ambient.

El **75%** del planeta és aigua.

Tal quantitat pot fer pensar que l'aigua no és un bé escàs.

Tenint en compte les premisses anteriors és imprescindible que es dugui a terme una bona gestió i ús sostenible de l'aigua. Cal tirar endavant polítiques que promoguin l'ús de l'aigua sota criteris d'**estalvi i eficiència**, així com crear les infraestructures necessàries per a la seva recuperació i neteja per tal de poder-la retornar al medi en bones condicions i tancar el cicle.

D'altra banda, la nostra comarca, amb un clima típicament mediterrani caracteritzat per un règim pluviomètric de gran irregularitat i una variabilitat interanual elevada, és especialment vulnerable a patir episodis de **sequera**. Aquests són cada cop més constants i es preveu que siguin més extrems a causa del canvi climàtic.

Tenim al davant nostre, doncs, la **necessitat** de resoldre la problemàtica existent de l'escassetat d'aigua amb polítiques eficients i amb infraestructures suficients i segures, per **garantir la disponibilitat** del recurs arreu de la comarca per a la satisfacció de la demanda urbana i la rural, i per a la preservació del medi.

QUÈ FA EL SERVEI PÚBLIC?

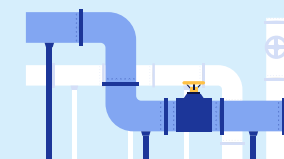
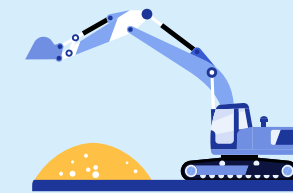
La màxima responsable de la gestió de l'aigua a Catalunya és l'**Agència Catalana de l'Aigua**. Aquesta ha desenvolupat, al llarg dels anys, tot un seguit d'infraestructures i instruments per millorar la gestió de l'aigua a Catalunya, contribuint a la generació de nous recursos hídrics i planificant futures actuacions d'abastament en alta a escala local per tal de garantir el subministrament d'aigua potable per a la gent i per a les activitats econòmiques, i alhora també un seguit d'infraestructures per a la recuperació i tractament de les aigües residuals pel seu retorn al medi.

D'entre els plans duts a terme més importants es troba el Pla Sectorial d'Abastament d'Aigua de Catalunya (PSAAC). En ell s'hi marquen dos objectius bàsics per la comarca:

- ☛ Que es programin obres de millora dels sistemes d'abastament d'aigua incloent, si fos necessària, la construcció d'una dessaladora atenent el caràcter litoral de la comarca.
- ☛ Que es desenvolupin polítiques de moderació del consum d'aigua i de protecció i recuperació dels recursos hidrològics profitables.

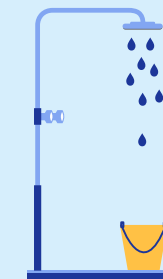
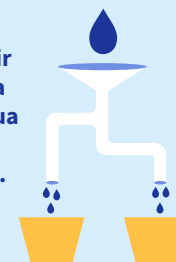
Actualment, tenint en compte la perspectiva de creixement demogràfic i d'activitat econòmica, juntament amb els possibles efectes del canvi climàtic les mesures que l'ACA preveu dur a terme de forma prioritària per garantir la suficiència d'un recurs tant elemental com l'aigua en tot el territori català són:

1. Construcció d'infraestructures i grans actuacions de garantia i millora de subministrament.

2. Renovació de les xarxes de distribució per garantir l'efectivitat del subministrament.

3. Sanejament de les aigües residuals per reduir la contaminació originada per l'ús domèstic de l'aigua i assegurar la qualitat de l'aigua dels rius i aqüífers.

5. Fomentar la reutilització de l'aigua.

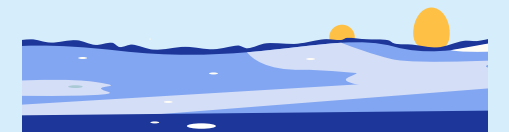

4. Promoure l'estalvi, amb actuacions de sensibilització, com a pautes habituals de gestió de l'aigua.

6. Protecció, millora i regeneració de totes les masses d'aigua subterrànies i dels aqüífers, garantint un equilibri correcte entre extracció i recàrrega.

7. Manteniment dels cabals fluvials que han de permetre garantir la sostenibilitat ambiental dels espais fluvials a partir d'un canvi en l'explotació dels nostres rius, i així assegurar la biodiversitat i la funcionalitat dels sistemes aquàtics del nostre territori.

En l'àmbit municipal, les competències en la gestió de l'aigua queden recollides en el Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, on s'aprova el text refós de la legislació en matèria d'aigües a Catalunya. Segons aquesta llei, s'imposa als municipis la prestació de serveis obligatoris o mínims, encara que aquesta es pot realitzar mitjançant gestió directa, indirecta, o mixta, la qual cosa dóna lloc a la diversitat en les modalitats de gestió existents actualment. Les competències en matèria d'abastament i sanejament d'aigües són: l'abastament en baixa d'aigua potable, el clavegueram i el tractament d'aigües residuals i el control sanitari de les aigües residuals. Les competències en l'aigua per part del Consell Comarcal de l'Alt Empordà es limiten a la gestió i el manteniment de les xarxes d'abastament d'aigua en alta a alguns municipis, així com el control de consums, etc. en d'altres.

Des de l'administració municipal i comarcal el que cal prioritzar especialment són les polítiques de foment de l'estalvi de l'aigua, amb l'objectiu de racionalitzar els nostres hàbits de consum i adequar-los a la variabilitat climatològica, de manera que aquests hàbits es converteixin en un costum independent i invariable dels episodis de sequera.

Per saber-ne més:

QUIN ÉS EL TEU PAPER? CONSELLS PER UN BON ÚS DE L'AIGUA

Les fonts de subministrament d'aigua pel consum domèstic i les activitats econòmiques estan al límit de la seva capacitat. Entre tots els habitants de la comarca gastem 11.934,6 milers de m³ a les llars, fent un total de 15.800,4 si li sumen el consum industrial i sector serveis. Aquestes xifres representen un consum de 231 litres per habitant i dia, dels quals una part se'n va per la claveguera sense fer cap servei. Aquesta és l'aigua més fàcil d'estalviar!

Vols saber l'aigua que consumeixes? Calcula-ho!

QUÈ POTS FER TU?

Per això, davant les previsions sobre la menor disponibilitat d'aigua que es preveuen per un futur imminent hem d'adoptar bones pràctiques per fer un consum responsable i adoptar una nova cultura de l'aigua.

Tanca les aixetes mentre no facis servir l'aigua. Si no deixes córrer l'aigua inútilment pots estalviar-ne fins a un 75%.

No utilitzis la mànega per rentar el cotxe, ves al túnel de rentat o neteja'l amb esponja i galleda. Això permet estalviar fins a 350 litres d'aigua.

Repara les aixetes que perdin aigua. Una aixeta que goteja perd 1.000 litres d'aigua al mes.

En cas de jardí, instal·la sistemes de reg adients.

Incorpora a les aixetes dispositius reductors de cabal. Pots estalviar fins el 50% d'aigua.

Utilitza dipòsit de doble descàrrega pel vàter o posa ampolles plenes de sorra a la cisterna. L'estalvi és d'uns 3 litres d'aigua en cada descàrrega.

No utilitzis el vàter com a paperera. Cada cop que buides el vàter fem servir entre 6 i 10 litres d'aigua de beure.

Pren una dutxa en lloc d'un bany. Omplir la banyera representa entre 180 i 200 litres d'aigua, dutxar-se entre 20 i 80 l.

Rega de bon matí o al vespre.

Escombra abans de fregar el terra. Evitaràs que la pols de casa, molt carregada de metalls pesants, acabin a les aigües.

Guarda en un recipient l'aigua de pluja, la que surt freda de la dutxa mentre esperes l'aigua calenta o la que utilitzis per rentar i bullir les verdures per regar les plantes. T'ho agrairan.

No aboquis a l'aigüera o al vàter oli o restes de productes químics (pintures, productes de neteja, dissolvents, etc.). Porta'ls a la deixalleria.

No descongeli aliments posant-los sota el doll d'aigua.

Fes servir la rentadora i el rentaplats només quan estan plens.

Substitueix els electrodomèstics pels de baix consum (classe A). Una rentadora antiga gasta uns 200 l d'aigua, mentre que una de baix consum només en gasta 50.

PROTECCIÓ I TINENÇA RESPONSABLE D'ANIMALS

Cada vegada són més les persones que decideixen compartir la seva vida amb un animal de companyia, sigui gos, gat o qualsevol altre tipus de mascota, i durant els últims anys la seva presència en les llars ha crescut significativament. I és que la tinença d'animals de companyia pot reportar beneficis per a la salut de les persones propietàries: disminueix la depressió, redueix l'estrès, augmenta l'autoestima, etc.

La relació entre els animals i els humans s'ha anat modificant al llarg del temps. Vam començar a relacionar-nos amb ells perquè els necessitàvem com a eines per llaurar, protegir la llar, arrossegar material pesant, com a mitjà de transport, etc.

A poc a poc, el fenomen de la domesticació va anar evolucionant convertint-se en animals de companyia i, a dia d'avui, ja considerats un membre més de la família, fins i tot legalment.

Ara bé, tenir un animal de companyia també exigeix complir un seguit de compromisos, tant amb l'animal com amb la societat. Aquesta doble responsabilitat és el que es coneix per tinença responsable. I és que la convivència, i especialment en zones urbanes, no sempre és fàcil i els animals també poden causar molèsties. D'altra banda, l'abandonament d'aquests, més enllà d'una mostra de conducta irresponsable i incívica per part dels propietaris, suposa una despesa per l'administració pública molt elevada.

El 2020 van arribar a les protectores:
286.000 gossos i gats
(-6% respecte el 2019). Dels quals ...

2021 registrats un **14%** de mascotes que l'any anterior. Un total de **123.591** mascotes.

De les quals **84.955** van ser gossos

37.824 gats

i **280** fures

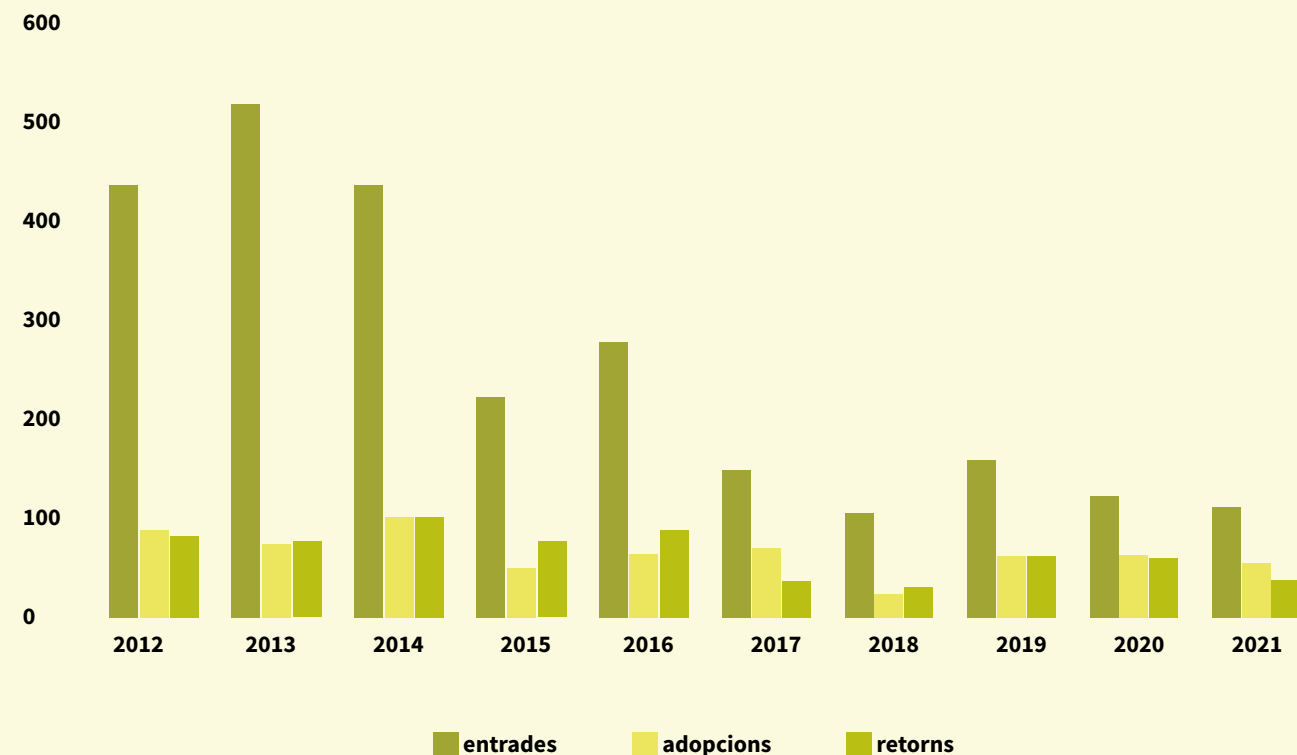
Comparant amb abans de la pandèmia (dades 2019), les inscripcions van ser de **94.350**, dels quals, prop de **70.000** van ser gossos i gairebé **25.000** gats.

QUÈ FA EL SERVEI PÚBLIC?

Amb l'entrada en vigor de la Llei 22/2003, de protecció dels animals, els ajuntaments van adquirir un gran protagonisme pel que fa al compliment de les mesures de protecció dels animals de companyia de la seva població. El registre d'animals, la recollida d'aquells que estan abandonats, o el control de colònies de gats als carrers són algunes de les competències municipals que cal assumir des dels ajuntaments. Per aquest motiu disposen d'una **ordenança sobre control i tinença d'animals** on es regula aspectes tan quotidians com la quantitat d'hores que els animals

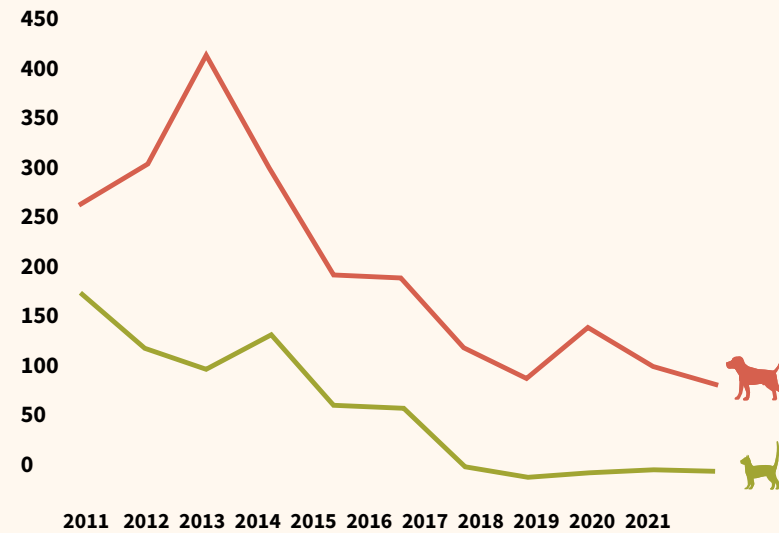
poden estar tancats a casa, el nombre de vegades que se'ls ha de passejar, entre d'altres. La majoria dels municipis de l'Alt Empordà tenen signat un conveni amb el Consell comarcal amb la delegació de competències en l'àmbit de la tinença d'animals domèstics prestant el servei de recollida d'animals abandonats al carrer (especialment gossos i gats), la seva gestió, control i cura, juntament amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

Entrades, adopcions i retorns a propietaris de gossos i gats gestionats pel Consell Comarcal a través de la Protectora d'Animals i Plantes de Figueres

Evolució de les recollides de gossos i gats 2011-2021

En els últims anys s'han realitzat nombroses campanyes públiques contra l'abandonament dels animals de companyia, el que ha tingut el seu efecte positiu.

D'altra banda, el 2022 s'inicien les obres de construcció del **Centre Comarcal de protecció i adopció d'animals de companyia a l'Alt Empordà**, una instal·lació amb voluntat de ser referència a Catalunya i que té per objectius treballar 3 línies:

1. La reducció de les entrades d'animals abandonats a través de la generalització del cens, la identificació amb microxip i la conscienciació dels propietaris.
2. Incrementar les sortides del centre d'acollida amb el foment d'adopcions i retorn dels animals perduts als propietaris.
3. Garantint el benestar dels animals i les seves condicions de confort durant la seva estada al centre aplicant criteris professionals i etològics.

Cercador d'animals i animals en adopció

QUÈ POTS FER TU?

Consells, responsabilitats i obligacions.

Pensa bé abans d'adquirir un animal. Reflexiona sobre la responsabilitat que implica tenir-ne a casa.

No l'abandonis. No és una opció, és un delict.

Calcula els costos aproximats per saber si els pots assumir.

Atén les necessitats pròpies de la seva espècie.

Valora el temps de què disposes cada dia.

Educa'l correctament per a la convivència.

Consulta els teus dubtes amb el veterinari.

Adquireix-lo en un lloc autoritzat, no contribueixis al tràfic il·legal. Els animals han de ser entregats desparasitats i sense símptomes aparents de malaltia.

Tria l'animal segons el teu estil de vida, pensa en els que viuen amb tu.

Informa't dels teus drets i obligacions. I compleix-los.

Valora la possibilitat de l'adopció.

I recorda ...

És imprescindible identificar el gos, el gat o la fura amb un microxip homologat.

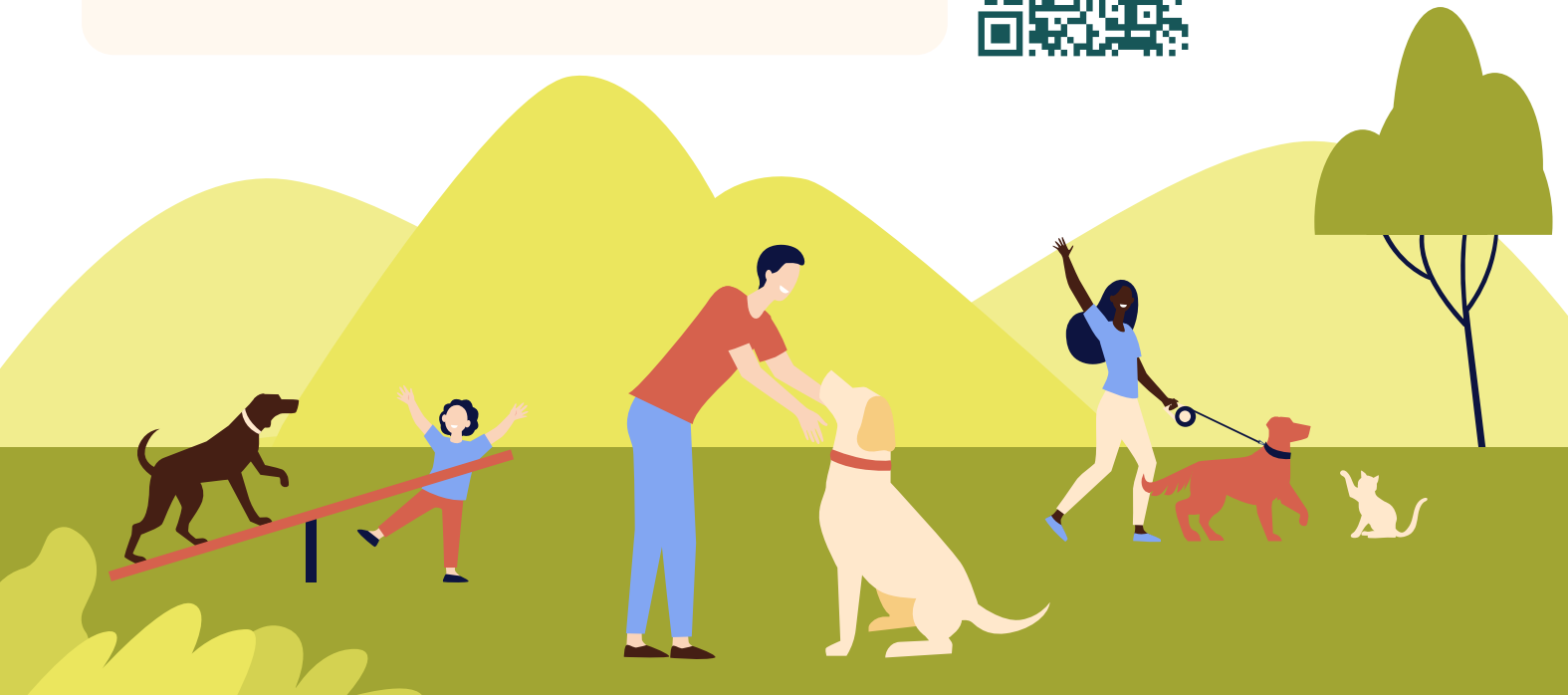
Està prohibit talla'ls-hi la cua i les orelles, extirpar-ne les ungles i les cordes vocals.

Cal inscriure'l al Registre municipal d'animals de companyia de l'ajuntament de la ciutat on resideix.

Recollir les deposicions fecals i netejar els elements afectats per les deposicions i l'orina.

Medi ambient
Educació

**CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ**